

Členský zpravodaj Veterán Rádio Klub B r n o

Ročník XXVII – 2021

číslo 3

Mezinárodní setkání radioamatérů v Holicích se koná ve dnech 27. a 28. srpna .

Žánrový obrázek z minulých let.

**VRK, zapsaný spolek
Informační bulletin**

Vydává Rada VRK

**Předseda a VO OK5VRK,
včetně sídla spolku**

OK2BGW Ing. Ivo Kovář
Jamborova 939
66603 Tišnov
Mobil: 728 537 968
e-mail: ok5vrk@seznam.cz

Místopředseda

OK1APY Petr Pick
Zatloukalova 171/2
62100 Brno - Ivanovice
e-mail: sejna2@seznam.cz

Pokladník a hospodář

OK2AIS Aleš Tomšů
Hrnčířská 41, 60200 Brno
e-mail: ok2ais@seznam.cz
Mobil: 732 962 021

Diplomový manažer

OK2BEH Zdeněk Životský
Na Honech 1826
66601 Tišnov
tel: 549 413 562
e-mail: zd.zivot@volny.cz

Člen rady

OK2JK Jan Kališ
U rybníka 179
67168 Hrabětice
e-mail: ok2jk@volny.cz

Revizní komise

OK2PAK Ing. Vladimír Bolf
OK2PAU Pavel Vágner
OK2PIP Pavel Šťastný

OBSAH

---

1. Pozvání do Holic
2. Obsah, rada VRK
3. Příspěvky, výsledky RKL, silent key
4. Hist-OK1WZ
5. Vysílače předválečných HAMů
6. Pokrač. ze str. 5
7. Přijímače Lambda A
8. Pokrač. Lambga B

Důležité kontaktní adresy:**Český Radioklub, U Pergamenky 3,
170 00 Praha 7.**

e-mail: crk@crk.cz
telefon: 266 722 240, 607 208 230

QSL služba : e-mail: qsl@crk.cz

telefon: 266 722 253

návštěvy: středa 0900 -1730, nebo dle dohody

QSL lístky :

**Cesky radioklub, CRC, U Pergamenky 3,
170 00 Praha, Czech Republic.****Český telekomunikační úřad**

Odbor správy kmitočtového spektra

Sokolovská 219, Praha 9,

P.O.Box 02 , 225 02 Praha 025,

telefon (ústředna): 224 004 111

Referent : 224 004 708

Stránky VRK na I-netu : <http://www.vrk.wz.cz>

Stav příspěvkové morálky k 6.5.2021: (Změny od 26.3.2021)Členské příspěvky za rok 2021 uhradili:

OK1VK(rovněž 2022 a 23),2BDB(rovněž 2022),2BVT, 2BKQ.

Členské příspěvky na rok 2022 uhradili:OK2PJH(rovněž 2023), 2BK.

XX

Silent key :

Dne 3.6.2021 zemřel Josef Švec, OK1VHV, čl. č.: 219 ve věku 81 let.

XX

Sdělení :

V měsíci červnu oznámil provozovatel restaurace U Pavouka na Vranovské ulici v Brně ukončení činnosti .

Výsledky závodu s ručními klíči 2021

	STANICE	QSO	BODY
1.	OK1MGW	20	32
2.	OK1JFP	20	32
3.	OK2BND	20	32
4.	OK1WSL	20	32
5.	OK2CMZ	20	32
6.	OK1DQP	19	31
7.	OK1LO	20	30
8.	OK2SLS	19	29
9.	OM8AQ	18	28
10.	OK1JPO	18	26
11.	OK1DZD	16	26
12.	OK2SJS	15	24
13.	OK1FFA	13	19
14.	OM4DU	13	17
15.	OK2BRQ	8	12

Letošního závodu se účastnilo 22 stanic, deníky poslalo 15 stanic. Výsledky byly často vyrovnané a tak o pořadí rozhodoval počet spojení ve dvacáté nebo čtyřicáté minutě.

Oprava vyhodnocovatele hlavního závodu : stanice OK1VK uvedená v kategorii MIX má být správně uvedena v kategorii CW.

XX

E-shop pro radioamatéry
WWW.RADIOAMATER.CZ

Historické QSL lístky čs. amatérů vysílačů – 21. pokračování

Laco, OK1AD; Ivo, OK1SI;

Bohuslav Ertl, OK1WZ, (20.8.1894 - ???)

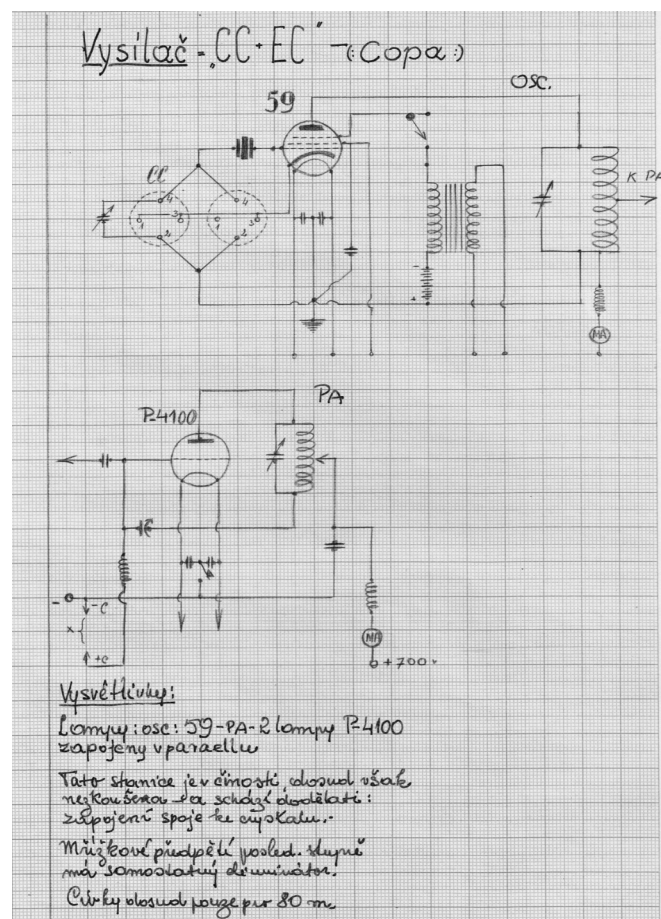
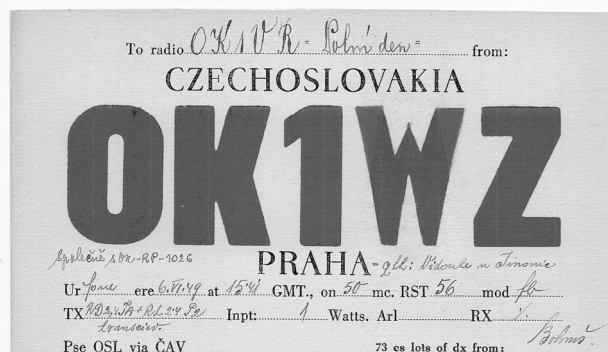
Narodil se 20.8.1894 v Praze. Absolvoval měšťanskou školu a dvě třídy nižší státní průmyslové školy na Smíchově, obor elektro, kde se vyučil speciální mechanice pro vědecké účely. Od roku 1920 pracoval v Praze ve funkci obvodního inspektora státní policie 1. třídy, jako radiotelegrafista a telefonista dálnopisné ústředny policejního komisařství v Praze - Braníku.

Povolení k amatérskému vysílání měl od roku 1932 se značkou **OK1WZ**. Vysílat začal telegraficky tempem kolem 50 značek za minutu a převážně v pásmu 40 m s jednoduchým oscilátorem Hartley. Pro příjem sestrojil přijímač Schnell. Později přestavěl vysílač pro pásma 80 až 20 m, použil v něm krystalový oscilátor a výkonový zesilovač se dvěma elektronkami Tungstram 4100 s příkonem 40 w. Pořídil si také nový přijímač PENTO SW3AC a zařízení používal s anténou Zeppelin. V organizaci SKEČ se přátelil se známými **veterány OK1NA, OK1PK, OK1AU a OK1AZ**. V letech 1935 a 1936 vykoval funkci ve výboru spolku Československých amatérů vysílačů - **ČAV**. Pro amatérské vysílání získal svého bývalého spolužáka Otakara Batličku, **OK1CB**, který byl za okupace Československa popraven kvůli účasti ve 2. odboji. **OK1WZ** si po válce obnovil koncesi v roce 1947 a vysílal také na pásmu 56 MHz. V roce 1952 jej postihlo zrušení koncese, stejně jako velkou část čs. radioamatérů a k vysílání se už nevrátil.

Zdroj:

ABS Praha, osobní evidenční karta KP1-05_1a-1-1399, dotazník MPT z roku 1938, Daneš, Josef, Dr. Ing.: Za tajemstvím éteru, NADAS 1985.

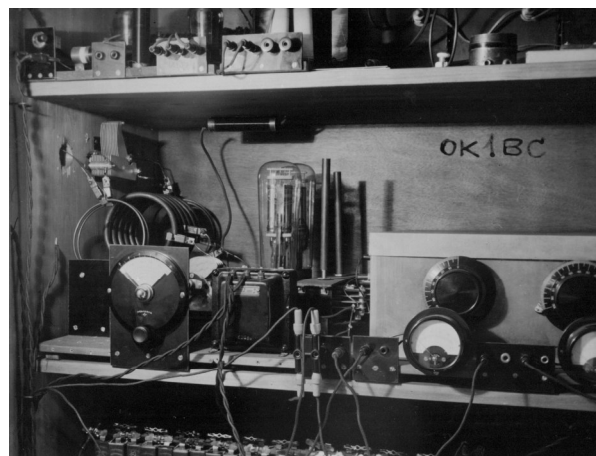
Obrázky upravil Ivan, OK1MOW.

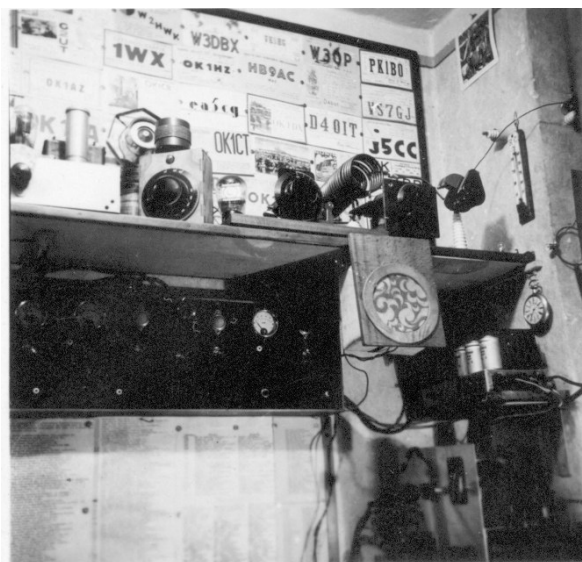
Vysilače předválečných HAMů:

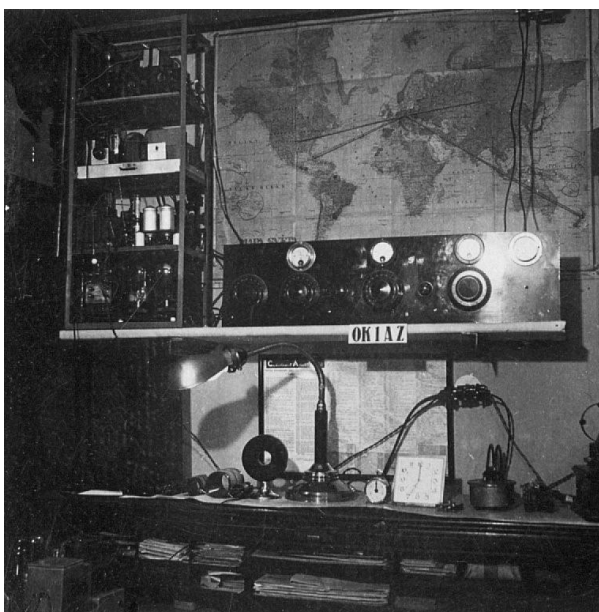
11. OK1AY, Josef Klar

13. OK1BC, Jaroslav Chmel

14. OK1BF, Josef Bradáč

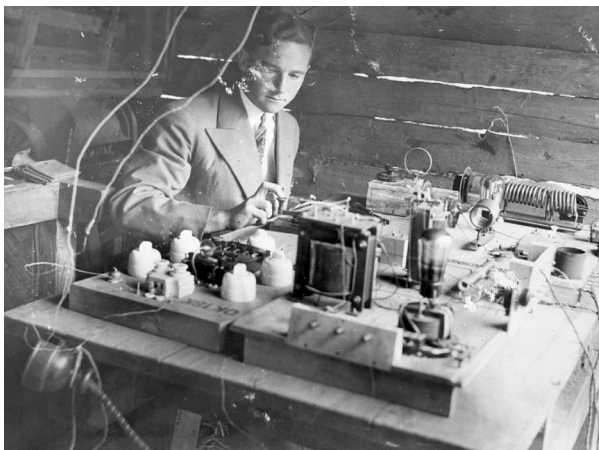

12. OK1AZ, Josef Štětina

15. OK1BI, Jan Biskup

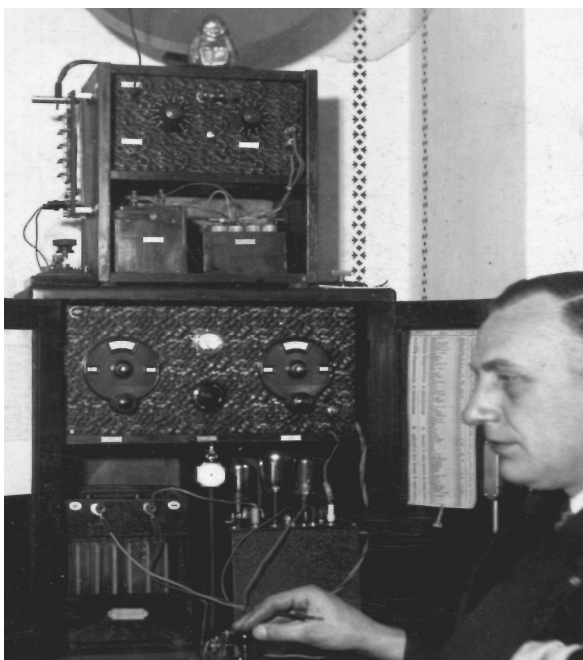
Vysilače předválečných HAMů:

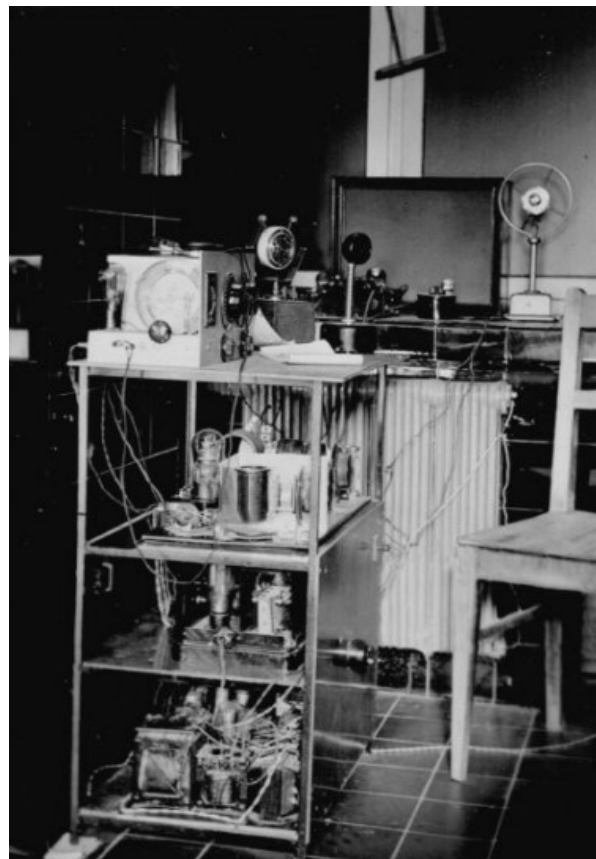
16. OK1BK, Ing. Jan Bísek

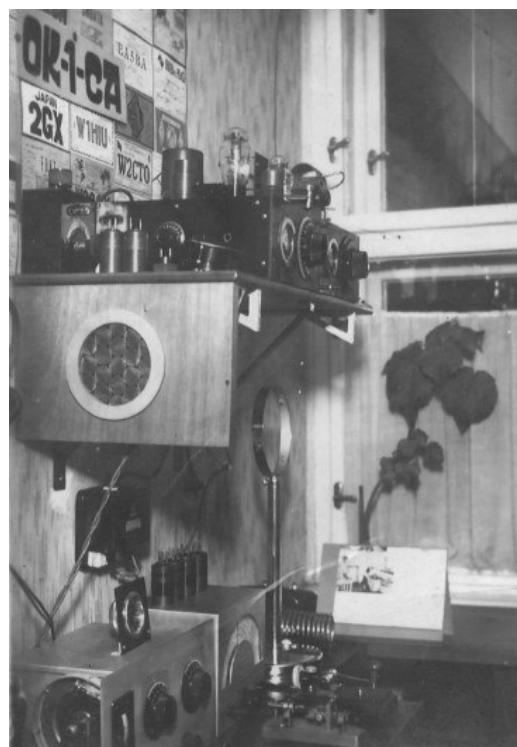
17. OK1BM, Miroslav Burda

20. OK1CB, Otakar Batlička

18. OK1BP, Bedřich Pomezny

19. OK1CU, Antonín Cinner

Článek, který vyšel před pěti lety v čísle 3/2016:

Z historie : přijímače Lambda

Přijímače řady Lambda byly mezi radioamatéry dobře známé. Přesto, že byly někdy zatracovány pro malou citlivost a velký vlastní šum na pásmech nad 14 MHz (hlavně Lambda IV), poměrně dobře sloužily mnohým amatérům až do nástupu SSB.

Lambda vznikla koncem 40. roků pro potřebu vojenských, policejních a civilních složek. Ty požadovaly pro svoji činnost přijímač s velkým frekvenčním rozsahem, což nespíňoval vlastně žádný z inkurantních přijímačů, které se na našem území vyskytovaly po německé armádě, kromě přijímače Körting KST. Z ostatních zahraničních přijímačů, které alespoň částečně plnily tyto požadavky, byly na našem území jen jednotlivé exempláře. Byly zastoupeny hlavně americkými Skyridery, HRO a Hammarlundy, ale jejich malé množství neumožňovalo racionálně využívání a po únoru 1948 nebylo ani jednoduché přijímače s požadovanými vlastnostmi dovézt ze zahraničí. Dovoz ze západu byl embargovaný a východní sektor žádné podobné přijímače nevyráběl.

Z tohoto důvodu bylo rozhodnuto vyvinout přijímač s potřebnými vlastnostmi v ČSR. Jako prvý sériově vyráběný přijímač se objevila Lambda, v té době ještě bez přidavného čísla. Při jeho konstrukci byly využity klasické znalosti o konstrukci přijímačů na šasi z ohýbaného a bodově svařeného plechu, což bylo podstatně jednodušší a rychlejší, než

německá odlévaná šasi. Skříň byla řešená sešroubováním plechových dílů, jak to bylo běžné u amerických předválečných konstrukcí. Použitá součástková základna byla poplatná poválečné době. Projevilo se to i na smíšeném osazení elektronikami, kde byla zastoupena řada E2 a také moderní sedmikolíkové, ze začátku dovážené a později vyráběné v ČSR. Poměrně neobvyklým prvkem konstrukce byl vstupní díl s elektronikami E1, E2 a E9. Byl řešen jako samostatný mechanický celek spojený s karuselem, umožňujícím změnu rozsahu, a

otočným kondenzátorem. Obsahoval vř zesilovač E1, směšovač E2 a první, laditelný oscilátor E9. Toto řešení bylo zřejmě inspirováno německými konstrukcemi s použitím „plechové“ technologie. Novinkou oproti předcházejícím konstrukcím bylo přepínání jednoduchého a dvojitého směšování, které zaručovalo překrytí rozsahu bez ohledu na použitou hodnotu mezifrekvence. Tímto řešením byl umožněn příjem od 58 kHz do 34,5 MHz, s vynecháním pásma 435 až 520 kHz.

V jiné verzi, někdy označované jako Lambda II, to bylo od 58 kHz do 30,3 MHz v jedenácti rozsazích bez přerušení. Tato verze byla vyvinuta pro lodní službu s ohledem na tíšňovou CW frekvenci 500kHz. Hlavní mezifrekvence byla 468 kHz a pomocná 2,75MHz. Pomocná mezifrekvence též zlepšovala odolnost proti příjmu zrcadlových kmitočtů na vyšších rozsazích. Obvodové řešení mř 468 kHz bylo klasické, v prvním stupni při dvojitým a v druhém při jednoduchém směšování byl použit jednokrystalový filtr s proměnnou šířkou pásma. Fázovací kondenzátor byl vyveden na přední panel, což umožňovalo nastavit rejekční sedlo a potlačit případnou rušící stanici.

Pokračování článku přijímače Lambda.

E4 fungovala jako první mf stupeň pro 468 kHz, E3 sloužila jako směšovač z mf 2,75MHz na 468 kHz. Pomocný oscilátor s E10 byl řízený krystalem 3,218 MHz. Další stupně mf zesilovače byly osazeny E5, E6 a E7. Detektor byl tvořen jednou diodou elektronky E8. Druhá dioda pracovala jako detektor pro AVC. Nf zesilovač byl dvoustupňový, trioda E13 pracovala jako první stupeň, za kterým byl zapojen potenciometr hlasitosti. Koncový stupeň nf byl osazen pentodovou částí E8. Na výstup bylo možné připojit vysokoohmová sluchátka a reproduktor 5W. Heptodová část E13 pracovala jako zesilovač S-metru. E12 byla zapojena jako

řízený nf omezovač. Přijímač měl též možnost regulace vf citlivosti při vypnutém AVC. Mezi ovládací prvky též patřil vypínač anodového napětí pro E1, E3, E4 a E5, které sa odepínalo při vysílání, aby nedošlo k zahlcení přijímače silným signálem. Stupnice přijímače byla otočná, individuálně cejchovaná pro každý rozsah v kc/s a Mc/s. Zároveň byla doplněna lineární 490 dílkovou stupnicí, která byla vhodná pro přesné nastavení často používaných kmitočtů. Varianta s označením Lambda II byla používaná v sestavě lodních rádiozařízení LOV 015/4, určených pro Dunajskou plavbu. Lodní verze přijímačů byly určeny pro montáž do panelu a byly napájány ze sítě 78V nebo 127V 40 až 50Hz.

Parametry Lambda V :

Rozsah: 75kHz až 32MHz (Lambda II 58kHz až 30,2MHz) v 11 podrozsazích

Citlivost: pro A1: 2 až 5 μ V pro poměr signálu k šumu 10dB

Šířky pásma pro zeslabení o 6 dB: 0,2; 0,8; 2,8; 5,2; 10kHz

Potlačení zrcadlových kmitočtů : do 15MHz průměrně 70dB, nad 15MHz 35dB

Potlačení mf: průměrně 70dB

Antenní vstupy: symetrický 300-600 Ω , nesymetrický 70 Ω

Nf výkon: 2W při 10% zkreslení, výstup pro sluchátka 2 až 4k Ω a reproduktor 5 Ω

Klimatická odolnost: -30 až + 40°C.

Napájení: 75, 80, 85, 120 a 220V, 40-60Hz, příkon 96W

Osazení: 6BA6 (6F31) = E1, E4, E9, E10, E11; EF22 = E5, E6, E7; 6BE6 (6H31) = E2, E3;

6B31 = E12; EBL21=E8; ECH21 = E13; AZ12 = E14

Osvětlení stupnice: 4 x 6,3V/0,3A

S-metr: cejchovaný ve stupních S 1 až 9 a +10 až +40dB